

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Ю.В.ЖМУРКО

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ
до самостійної роботи з курсу
«ТЕОРІЯ І КРИТИКА СУЧАСНОЇ АРХІТЕКТУРИ»

(для студентів 5 курсу денної форми навчання спец.
7.120102, 8.120102 – «Містобудування»).



Харків - ХНАМГ – 2009

Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Теорія і критика сучасної архітектури» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спец. 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»). Укл. Жмурко Ю.В. – Х.: ХНАМГ, 2009. - 10 с.

Укладач Ю.В. Жмурко

Рецензент: д-р архіт., проф. С.О. Шубович

Рекомендовано кафедрою архітектурного моніторингу міського середовища
протокол № 16 від 22.06.2009 р.

ВСТУП

Дисципліна «Теорія і критика сучасної архітектури» призначена для студентів 5 курсу і є продовженням курсу «Історія мистецтв, архітектури і містобудування». На відміну від попереднього курсу ця дисципліна звертає основну увагу на соціальні й філософські проблеми, які стимулюють перетворення у сучасній архітектурі. Велике розмаїття стилів і напрямів сучасної архітектури, складність її формотворення є реакцією архітектора і суспільства на активне переосмислення минулого і сучасності. Саме це становить зміст даного курсу.

Мета дисципліни - надання студентам знання провідних течій сучасної архітектури; розуміння глибинних процесів архітектурної творчості, що базуються на соціальних, економічних і політичних засадах суспільства, а також на філософських моделях світогляду.

Завдання дисципліни:

- навчити студента-архітектора аналізувати сучасні твори з погляду як функціональної спрямованості, так і філософсько-світоглядних концепцій суспільства в цілому і, зокрема, окремих його представників.

Предмет вивчення дисципліни:

архітектурно-теоретичні концепції регіональних шкіл і течій, позиції теоретиків світової архітектури, творчість видатних майстрів-практиків.

Самостійною формою вивчення дисципліни є серія графоаналітичних завдань, що виконуються за темами лекцій.

Загальний часовий обсяг самостійної роботи – 22 години.

Робота є міждисциплінарною і пов'язана із завданнями з курсів «Наукові дослідження», «Спецкурс за тематикою магістерської роботи», «Сучасні проблеми архітектури».

1. СКЛАД МОДУЛЯ

Модуль 1. Теорія і критика сучасної архітектури (1,5/54).

Змістовий модуль 1.1.

Архітектурно-теоретичні концепції 20-50-х років XX ст.

1. Поняття цілісності у філософському та архітектурному аспектах.
2. Ідея футуризму в архітектурі.
3. «Лучезарне місто» Ле Корбюзьє, «Зникаюче місто» Ф.Л.Райт.
4. Неопластицизм і творчість групи «Стиль».
5. Експресіонізм в архітектурі (Шарун, Пельциг).
6. Органічна архітектура (архітектура-скульптура).
7. Відбиття принципу тоталітарності в архітектурі Європи 40-х років.

Змістовий модуль 1.2.

Архітектурно-теоретичні концепції 50- 90 років XX ст.

1. Творчість Корбюзьє в післявоєнний період. Чандігарх.
2. Національний романтизм в творчості А. Аалто.
3. Творчість О.Німейєра. Бразилія.
4. Традиції та сучасність в творчості К.Танге.
5. Пошуки нової монументальності (Л.Кан, Ф.Джонсон).
6. Постмодернізм і новітня архітектура.

2. ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ЗАЛІКОВИХ ЗАВДАНЬ

Графоаналітичне завдання №1. Футуризм в архітектурі. Творчість А. Сант-Еліа.

Графоаналітичне завдання №2. Порівняльний аналіз концепцій «Сучасного міста» і «Лучезарного міста» Ле Корбюзьє.

Графоаналітичне завдання №3. Розвиток напрямку неопластицизм в творчості групи «Стиль».

Графоаналітичне завдання №4. Експресіонізм в архітектурі.

Графоаналітичне завдання №5. Концепція органічної архітектури в творчості архітектурів ХХ ст.

Графоаналітичне завдання №6. Творчість Ле Корбюзьє в післявоєнний період. Капелла в Роншані.

Графоаналітичне завдання №7. Чандігарх Ле Корбюзьє. Містобудівна ідея.

Графоаналітичне завдання №8. Національний романтизм у творчості А. Аалто.

Графоаналітичне завдання №9. Творчість О. Німейєра. Соціальна та філософська ідея Бразиліа.

Графоаналітичне завдання №10. Традиції і сучасність в японській архітектурі. К.Танге.

Графоаналітичні завдання №11-13. Філософська ідея постмодернізму і її архітектурна реалізація.

Графоаналітичні завдання №14-16. Архітектура як відображення філософії ХХ-ХХІ ст.

3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ

1. Графічну частину вправ виконують на аркушах формату А3 фломастером, рапідографом або пером. На малюнках повинні бути відображені: загальний вигляд об'єкту (будівлі, ансамблю, середовища тощо), його плани (для містобудівного об'єкту - генеральний план), внутрішня просторова структура, інтер'єри та інші зображення, що розкривають архітектурну ідею об'єкта.

2. Зображення архітектурних об'єктів необхідно починати з показу позиції людини і лінії горизонту. На графічних зображеннях необхідно показувати світлові характеристики.

3. Рисунки супроводжуються аналітичними схемами, моделями тощо.

4. Для прикладів необхідно використовувати: рисунки архітектурних шедеврів (перспективи з реальних позицій і з «пташиного польоту»); рисунки оточуючого середовища.

5. До графічних зображень додають анотаційні пояснення, які відповідають темі завдання.

6. Роботи виконують протягом тижня і здають викладачеві на перевірку. В кінці курсу весь комплект робіт у вигляді альбому здають викладачеві.

4. ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ І СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Види та засоби контролю		Розподіл балів, %
МОДУЛЬ 1. Поточний контроль зі змістових модулів		
ЗМ 1.1	Графоаналітичні завдання	25%
ЗМ 1.2	Графоаналітичні завдання	35%
Підсумковий контроль з МОДУЛЯ 1		
Екзамен.		40%
Всього за модулем 1		100%

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Архитектурное сознание XX-XXI веков: разломы и переходы. Сб. научн. тр. под ред. И.А. Азизян. – М.: 2001. – 288 с.
2. Безродний П.П. Архітектурні терміни. Короткий російсько-український тлумачний словник. – К.: Вища школа, 2008. – 263 с.
3. Всеобщая история архитектуры: В 12 т./ Научно-исследовательский институт теории, истории и перспективных проблем советской архитектуры. – М.: Стройиздат, 1975. – Т. 11- 12.
4. Габричевский А. Г. Теория и история архитектуры: Избранные сочинения / Под общ. ред. А.А.Пучкова. — Киев, 1993. — 302 с.
5. Гидион З. Пространство, время, архитектура. М.: Стройиздат, 1984. - 455 с.
6. Иконников А.В. Функция, форма, образ в архитектуре. - М.: Стройиздат, 1986. - 288 с.
7. Иконников А.В. Тысяча лет русской архитектуры. - М.: Искусство, 1990. - 384 с.
8. Иконников А.В. Пространство и форма в архитектуре и градостроительстве.- М.: Комкнига, 2006. - 352 с.
9. Иконников А.В. Утопическое мышление и архитектура. – М.: Архитектура-С. 2004. – 400 с.
10. История ландшафтной архитектуры: Учебник для вузов. – М.: Архитектура-С. – 2004. – 232 с.
11. Криворучко О.Ю. Сучасна архітектура. Термінологічний словник. – Львів: Вид. нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2008. – 136 с.
12. Локтев В.И. Барокко от Микеланджело до Гварини (проблема стиля). – М.: Архитектура-С, 2004. – 496 с.
13. Мастера архитектуры об архитектуре. - М.: Искусство, 1972. - 590 с.
14. Рыков А.В. Постмодернизм как «радикальный консерватизм»: Проблема художественно-теоретического консерватизма и американская теория современного искусства 1960-1990-х гг. – СПб: Алетейя, 2007. – 376 с.
15. Рябушин А.В. Архитекторы рубежа тысячелетий. – М.: Изд-во «Искусство XXI в.», 2005. – 288 с.
16. Рябушин А.В., Шукурова А.Н. Творческие противоречия в новейшей архитектуре Запада. - М.: Стройиздат, 1986. – 272 с.
17. Тимофієнко В.І. Архітектура і монументальне мистецтво. Терміни і поняття. К.: Вид-во інституту проблем сучасного мистецтва, 2002. – 472 с.
18. Уиттик П. Европейская архитектура XX в. - М.: Госизд-во по строительству, архитектуре и стройматериалам, 1966.
19. Фремpton К. Современная архитектура. Критический взгляд на историю развития. - М.: Стройиздат, 1990. - 535 с.
20. Чинь Френсис Д.К. Архитектура: форма, пространство, композиция. Пер. с англ. – М.: АСТ: Астрель, 2005. – 399 с.

ЗМІСТ

	Стор.
ВСТУП.....	3
1. СКЛАД МОДУЛЯ.....	4
2. ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ЗАЛІКОВИХ ЗАВДАНЬ.....	5
3. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ.....	6
4. ЗАСОБИ КОНТРОЛЮ І СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ.....	7
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	8

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Методичні вказівки до самостійної роботи з курсу «Теорія і критика сучасної архітектури» (для студентів 5 курсу денної форми навчання спец. 7.120102, 8.120102 – «Містобудування»)

Укладач Юлія Вікторівна Жмурко

Редактор М.З.Аляб'єв

Верстка: Ю.П. Степась

План 2009, поз. 85 М

Підп. до друку 16.10.2009	Формат 60х90 1/16	Папір офісний
Друк на ризографі	Умовн.-друк. арк. 0,4	Обл.-вид. арк. 0,5
Замовл. №	Тираж 50 прим.	
61002, Харків, ХНАМГ, вул. Революції, 12		
Сектор оперативної поліграфії ЦНІТ ХНАМГ		
61002, Харків, вул. Революції, 12.		